

БІОЛОГІЧНА НОМЕНКЛАТУРА

Викладач:

к.і.н. Кратко О.В.

**Для чого потрібно
вивчати курс
«Біологічна номенклатура» ?**

Що таке біологічна номенклатура?

Біологічна номенклатура (лат. *Nomenclatura* - список імен, назв) - система наукових назв видів та інших таксонів біоти: рослин, тварин, грибів і мікроорганізмів, яка використовується у біологічній класифікації та сприяє уніфікації назв організмів.

- **Мета курсу:** створити чітку систему знань про основи систематики, біологічної номенклатури. Оскільки ці питання в курсах ботаніки та зоології із-за нестачі часу залишаються за рамками вивчення предметів.

Завдання курсу:

1. Засвоїти історію формування сучасної ботанічної і зоологічної номенклатури;
2. Засвоїти положення міжнародних кодексів ботанічної і зоологічної номенклатури;
3. Навчити орієнтуватися в назвах рослин і тварин, оскільки без назв неможливо орієнтуватися у великій різноманітності живих організмів.
4. Сприяти підвищенні загальної біологічної культури спеціалістів.

- Знати:
- 1. Основні кодекси (правила) біологічної номенклатури;
- 2. Міжнародні кодекси зоологічної номенклатури;
- 3. Міжнародні кодекси ботанічної номенклатури;
- 4. Біологічну номенклатури мікроорганізмів;
- 5. Основи біноміальної номенклатури.

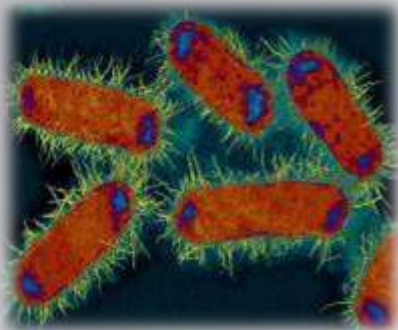
Вміти:

1. Визначити види рослин, тварин та мікроорганізмів за:

- а) морфологічними ознаками;
- б) тинкторіальними ознаками;
- в) фізіологічними ознаками;
- г) культурними ознаками.

2. Правильно писати основні латинські позначення й скорочення, прийняті в таксономічних роботах.

3. Практично застосовувати отриманні знання.

В результаті еволюційного процесу виникла та різноманітність форм життя, які ми спостерігаємо та вивчаємо на курсах ботаніки та зоології. При вивченні сучасних і викопних форм тварин, рослин, грибів та мікроорганізмів ми спостерігаємо ряд труднощів із їх класифікацією. І саме курс «Біологічна номенклатура» допоможе правильно прокласифікувати даний вид.

У **XVI–XVIII** ст. бурхливо накопичувалась інформація про тварин і рослин, вивчення яких було неможливим без класифікації. У каталогах тварини або рослини розташовували за алфавітом і подавали усю відому про них інформацію.

etliche Figuren auf der Tafel der beschreibung mittelmächtig
landen des Olai Magni: wie wol vnd recht aber die selben conterfe
ter freud/lassend wir den Olaium verantworten.

La grandem nauem submergens. Videtur & alia quaedam Cete ex eadem Tab
lyse simpliciter Cete nominat, cum praeter magnitudinem Baleni praecipue conuen
tem rarum aut monstruosam habeant: ut sunt qua sequuntur aliqua.

Von den Gehörnten Hasen.

Lepus cornutus. Ein höchst merkwürdiger Hasenart.
Von ihrer Gestalt / vnd wo sie zu finden.

Diese Wunder Seltsame gehörnte Hasen sein im Land zu
Saxen selig vnd gefunden worden / siach leyhet von den Heyden auß Sa
xen auß demselben bey dem vordern. Städte horet sein größer dann bei andern / sie
hoben wie bei gerhen vnd hosen horet sein gehalten magen geschelt.

<http://ru.wikipedia.org/wiki/Айас>

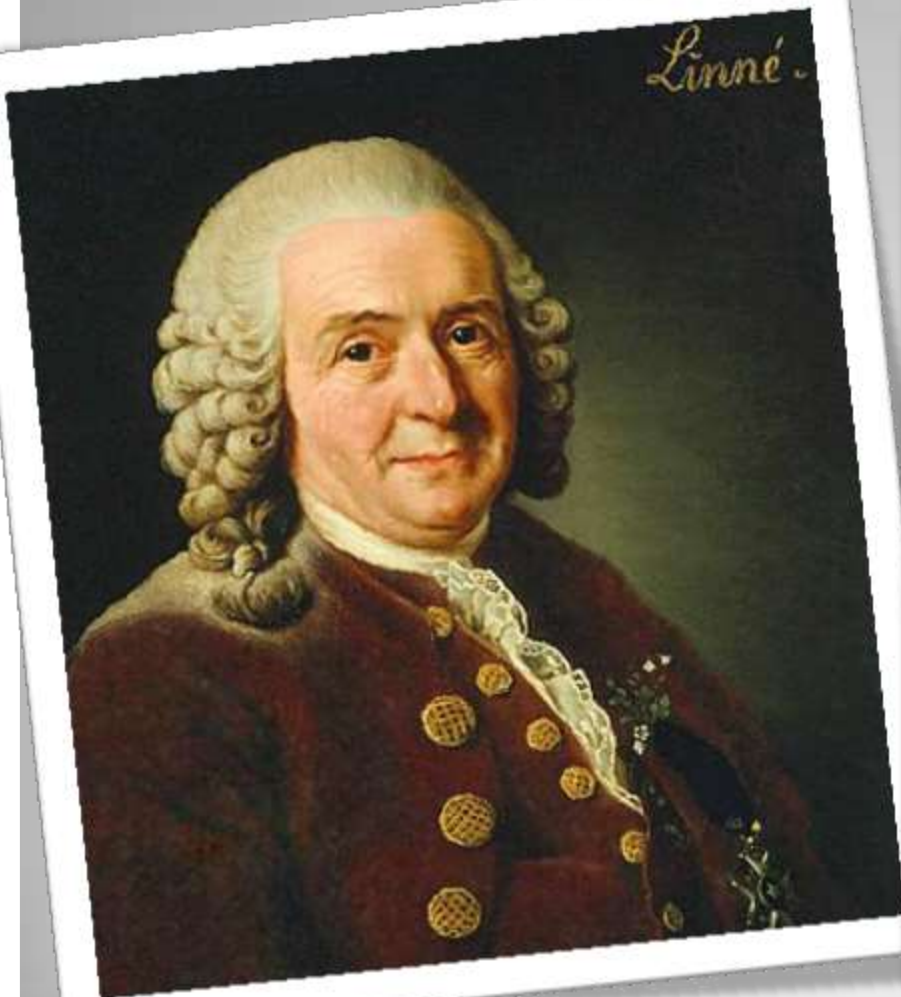
У епоху середньовіччя відбувалося накопичення знань про нові, раніше невідомі рослини і тварини, що привели до створення безлічі різноманітних класифікацій. Вони виникали в той період особливо бурхливо і ґрунтувалися на самих різних принципах - використанні довільних ознак.

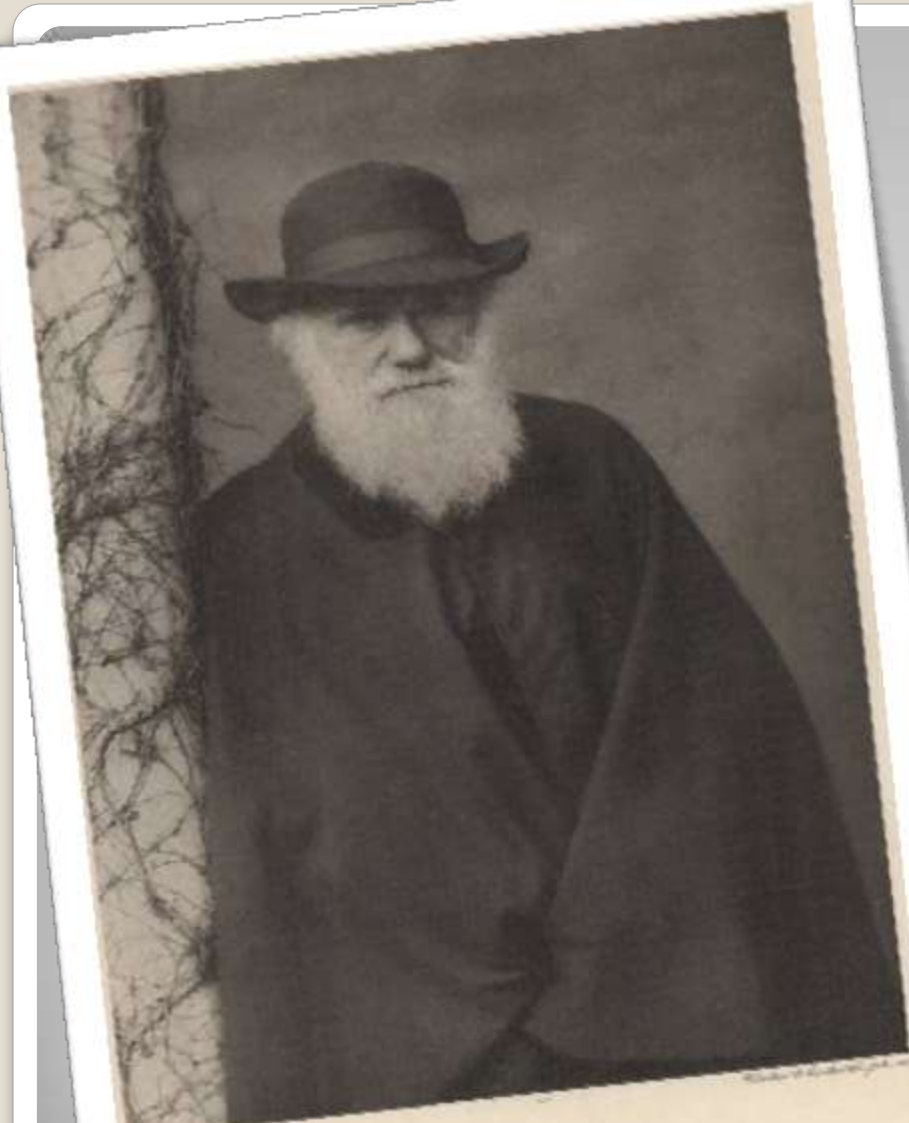
Ще в давнину у людини
виникла потреба
систематизувати знання про
живу природу.

До цього змушувала
господарська діяльність.
Спочатку Арістотель ділив
тварин і рослини просто на
корисні та шкідливі, отруйні
та неотруйні.

Арістотель. 384-322 до н. е.

Основоположником систематики та біологічної номенклатури став шведський природодослідник Карл Лінней (1707-1778 рр.). Він створив кращу на ті часи систему, але і вона була штучною.

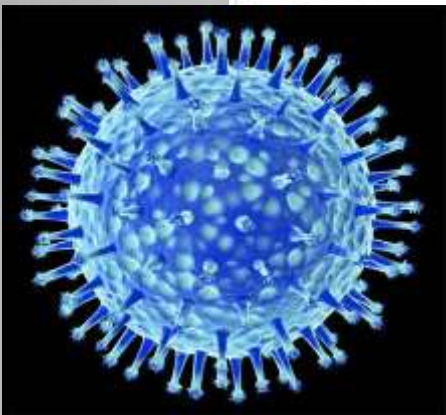
Ch. Darwin

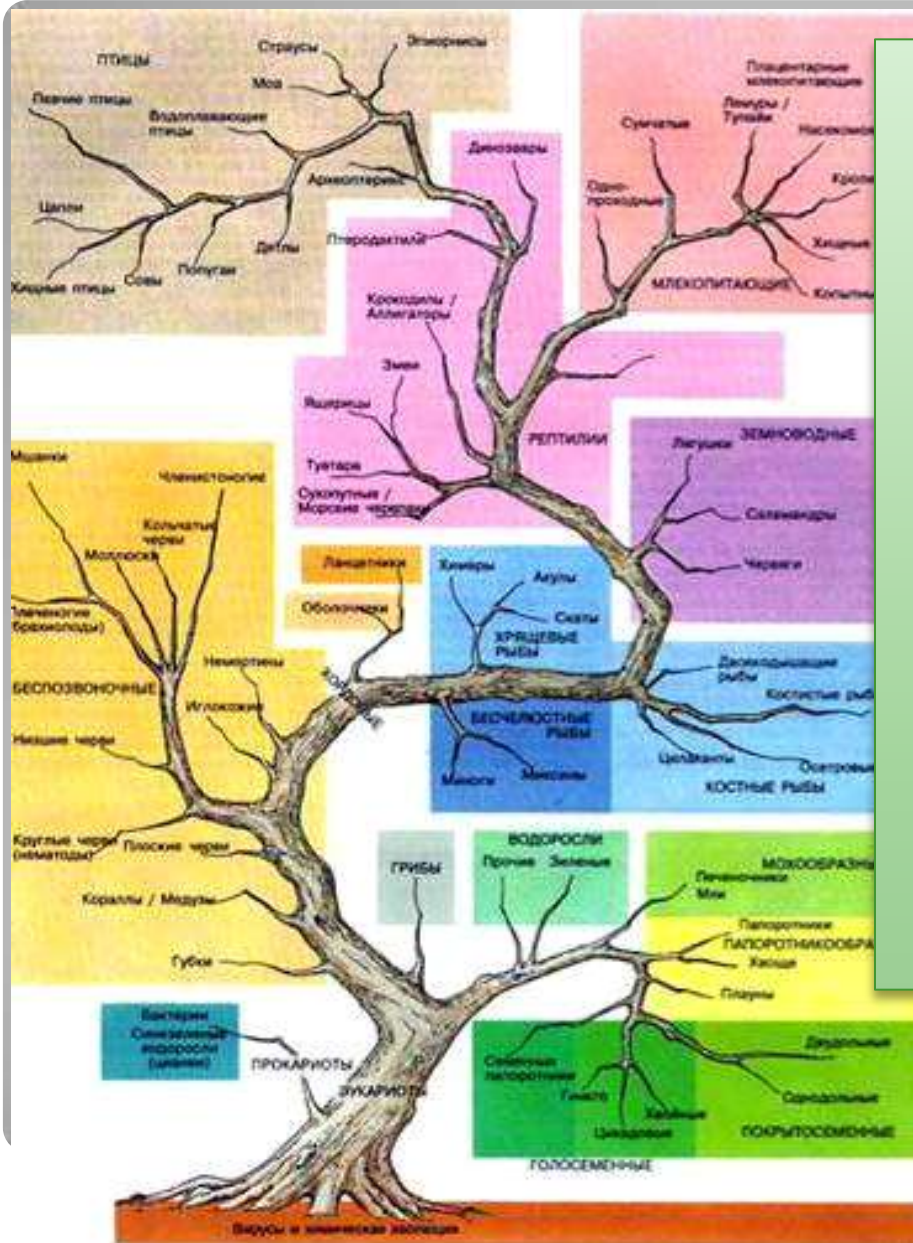
Першу природну класифікацію створив Ч. Дарвін. З того часу систематика та біологічна номенклатура стала еволюційною наукою.

Усього розрізняють п'ять царств живої природи:

- Прокаріоти (клітини які позбавлені ядра),
- Віруси (мають неклітинні будова), а також
 - - Гриби,
 - Рослини і
- Тварини - еукаріотичні організми, клітини яких мають ядром.

Організми різних систематичних груп в процесі історичного розвитку, пристосовуючись до постійно мінливих умов середовища, давали початок все новим і новим формам. Вивчення біологічного різноманіття ще не завершено. Вчені продовжують відкривати невідомі науці види.

**В ЧОМУ Ж
ПОЛЯГАЮТЬ
ПРИНЦИПИ
ЗООЛОГІЧНОЇ ТА
БОТАНІЧНОЇ
НОМЕНКЛАТУРИ ?**

**«ПРИРОДНІ УМОВИ РОЗВИВАЮТЬСЯ СТИХІЙНО
В НЕЗЛІЧЕННИХ НАПРЯМКАХ,
САМЕ БІОЛОГІЧНА НОМЕНКЛАТУРА Є
ТОЧНИМ ІНСТРУМЕНТОМ, ЩО ЧІТКО
ПЕРЕДАЄ ПЕВНЕ ПОНЯТТЯ ВСІМ
ДОСЛІДНИКАМ У ВСІХ ПОКОЛІННЯХ».**
К. ЛІНЕЙ

**БІОЛОГІЧНА НОМЕНКЛАТУРА -
СПЕЦІАЛЬНА ГАЛУЗЬ У МЕЖАХ
ТАКСОНОМІЇ, ЯКА ВСТАНОВЛЮЄ
ПРАВИЛА УТВОРЕННЯ
І ВИКОРИСТАННЯ НАУКОВИХ
НАЗВ У ЗООЛОГІЇ, БОТАНІЦІ,
МІКРОБІОЛОГІЇ.**

Якщо, наприклад, на сьогоднішній день описано 1 260 000 видів тварин, то назв – більше ніж **1,7 мільйони!**

Виникають труднощі:

- 1. Синоніми.**
- 2. Нестабільність назв.**
- 3. Неможливість домовитися.**

Потреба в єдиних правилах!!!

**Жодна людина не може
пам'ятати такої кількості
назв !!!**

**Для того, щоб упорядкувати
систему назв у їх ужитку,
створено
правила біологічної номенклатури.**

**Про які Ви зможете
дізнатися на лекційних
та практичних заняттях.
До зустрічі)))**

A close-up photograph of a ladybug on a green leaf. The ladybug is red with black spots and is positioned in the center of the frame. The leaf is bright green and has a prominent vein. The background is a soft-focus green.

**Дякую за
увагу!!!!**